

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/publikacje/ksiazki-gdansk/30566,Pogrzebani-noca-Ofiary-Grudnia-70-na-Wybrzezu-Gdanskim-Wspomnienia-dokumenty.html>
23.04.2024, 15:33

Pogrzebani nocą. Ofiary Grudnia '70 na Wybrzeżu Gdańskim. Wspomnienia, dokumenty

Piotr Brzeziński, Robert Chrzanowski, Tomasz Słomczyński, *Pogrzebani nocą. Ofiary Grudnia '70 na Wybrzeżu Gdańskim. Wspomnienia, dokumenty*, Polskapress sp. z o.o., Gdańsk 2015, 256 s. + 16 s. wkł. zdj.

Choć od tragedii Grudnia '70 mija 45 lat i wydano na ten temat kilkadziesiąt książek i kilkaset artykułów, to sylwetki ofiar grudniowej masakry były dotąd znane tylko wąskiemu kręgowi krewnych i najbliższych znajomych. Nawet profesjonalni historycy nie poświęcali im większej uwagi, skupiając się zwykle na przebiegu robotniczej rewolty oraz mechanizmach podejmowania przez władze komunistyczne zbrodniczych decyzji. Książka „Pogrzebani nocą” wypełnia dotkliwą lukę w naszej historiografii, rzucając zarazem nowe światło na tragiczne wydarzenia Grudnia '70. Ukazuje je w zupełnie nowej perspektywie, czyli z punktu widzenia ofiar i ich rodzin. Publikacja oparta jest na zebranych przez autorów unikatowych relacjach świadków a także nieznanych dotąd dokumentach archiwalnych.

To bardzo ważna publikacja. Myślę, że przyczyni się do powiększenia wiedzy o Grudniu 1970 roku o zupełnie nowe obszary: losów ofiar, a nie sprawców tamtej tragedii.

Prof. dr hab. Jerzy Eisler

Książka napisana jest w sposób niezwykle kompetentny, fachowy, a przeprowadzana wzorcowo krytyka źródeł, zwłaszcza w odniesieniu do okoliczności śmierci poszczególnych opisanych osób, mogłaby być pomocna w przeprowadzaniu ćwiczeń dla studentów historii.

Rzecz ciekawa – w wyniku lektury dowiadujemy się nie tylko o wielu dramatycznych epizodach gdańskiego i gdyńskiego Grudnia 1970 r. Ciekawie i wnikliwie opracowane życiorysy poległych robotników dają lepszy obraz życia w PRL niż niejedno naukowe opracowanie. Widzimy w nich autentyczną biedę, głodowe zarobki, walkę o codzienny byt, ciasne klitki w których gnieźdzą się wieloosobowe rodziny, zatłoczone hotele robotnicze, garnki z zupą przemycane dla rodziny z jednostki wojskowej, młodego robotnika oszczędzającego zarobione pieniądze, aby wspomóc uboższych braci itd. To uświadamia nam czym był gomułkowski PRL, a także dlaczego tych ludzi tak bolała owa grudniowa podwyżka cen wprowadzona przez komunistycznych kacyków.

Największe wrażenie robią oczywiście opisy grudniowej rebelii, okoliczności śmierci poszczególnych bohaterów, a przede wszystkim opisy pogrzebów – przeprowadzonych nocą, w towarzystwie esbeków, przy zamkniętych trumnach, do których włożono obnażone lub owinięte folią zwłoki. Wstrząsające są świadectwa cierpienia rodzin, zwłaszcza Matek synów poległych «za chleb i wolność i nową Polskę».

To wspaniała, rzetelna, solidna i zwyczajnie ciekawa, wciągająca książka. Serdecznie gratuluję jej twórcom i mam nadzieję, że jak najszybciej ukaże się ona drukiem.

Prof. dr hab. Wojciech Polak

Losy konkretnych ofiar Grudnia'70 oraz bardziej drobiazgowo opisy okoliczności ich śmierci nie stały się dotąd przedmiotem wyraźnego zainteresowania profesjonalnych historyków. Książka «Pogrzebani nocą» zawiera w tej mierze wiele cennych ustaleń, proponując nowe hipotezy oraz korzystając z dotąd nieeksplorowanego źródła w postaci akt procesu grudniowego. Autorzy umiejętnie łączą wymogi pracy popularnonaukowej, o formie przyjaznej dla szerokiego czytelnika, z warsztatem badacza. Ich praca wykracza ponad standard popularyzatorski.

Dr Daniel Wicenty

Sprzedaż książki prowadzi Polska Press Gdańsk

Kontakt:

tel.: 58 300 36 56 lub mailowo: prenumerata@prasa.gda.pl

koszt 1 egzemplarza: 24,90 zł

PLIKI DO POBRANIA

[SPIS TREŚCI - Pogrzebani nocą... \(pdf, 21.62 KB\)](#)

Gdzie kupić publikacje:

[Gdańsk](#)